

POSITIONPAPER 2^e Kamerleden Justitie en Veiligheid

Indiener: Albert Jan Vos

- Ondernemer in Horeca en Entertainment
- Eigenaar van Luxor Cinemas
- Bestuurslid NVBF (Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters)
- Festivalorganisator Stadslichtfestival Hoogeveen

Onderwerp: Gedrag van jongeren in de uitgaanswereld, horeca, bioscopen en festivals. Met een focus op:

1. Onvoorspelbaar gedrag/overlast
2. Kijkwijzer 16+

Datum: 5 januari 2026

Mij is gevraagd om vandaag input te leveren over het gedrag van jongeren in de uitgaanswereld, horeca, bioscopen en festivals. Het gedrag valt te splitsen in fysiek gedrag op straat, school en uitgaansgelegenheden, het bestedingsgedrag, gedrag door de rol van Social Media en, voor ondernemers met name, gedrag in de werkomgeving.

Door mijn verschillende rollen kom ik vaak in contact met het jeugddomein. Uit ervaring kan ik zeggen dat het gedrag van jongeren (naar mijn mening nog te verdelen in 12-16 jaar en 16-25 jaar) de laatste tien jaar is veranderd.

Wat er speelt (indicatoren + praktijk):

- **Overlast:** Politie ontving in 2024 **89.791 meldingen van overlast door jeugd** (meer dan 2023). In 2025 zal dit aantal fors zijn toegenomen.

Een paar voorbeelden: * Afgelopen Kerstvakantie heeft de politie van Alkmaar 12 keer jongeren uit de bioscoopzaal moeten verwijderen i.v.m. bedreiging en overlast. * Tijdens ons festival Stadslicht 2025 werden medewerkers bedreigd en fysiek aangevallen door meer dan 30 jongeren in de leeftijd 14-16 jaar. * Een jongere gooide tijdens dit festival een vuurwerkbom onder een kinderwagen met een 6 maanden oude baby

erin. De vader greep de jongen vast en wilde eigen rechter gaan spelen. Onze medewerkers hebben de vader weten te bevrijden.

- **Indrinken:** het indrinken is wijdverbreid: jongeren drinken daarom nog meer dan voor het alcoholverbod 18 jaar. Ergo: (sociale) controle op drinken is niet meer aanwezig. Horecabedrijven krijgen daarom wel met de overlast te maken maar niet de *lusten*. Bovendien drinken jongeren voornamelijk sterke drank, cocktails en shotjes. Het proces van 'dronken worden' gaat dan sneller is hun mening. Voor jongeren wordt het uitgaansklimaat hierdoor kleiner. Vele horecabedrijven in de avond- en nachtfunctie verhogen hun toegangsleeftijd of stoppen met deze functie in het bedrijf. Dat leidt, met name in de provincie, tot grote groepen die zich op straat vervelen en dus overlast bezorgen. Of zij vertrekken naar de grote steden en komen vroeg in de ochtend terug naar huis.
- **Schoolnormering** is aangescherpt: sinds 1 januari 2024 zijn mobiele telefoons in de klas niet meer toegestaan in het VO (landelijke afspraak). Ook in de horeca zien wij steeds meer restaurantbedrijven die het gebruik van telefoons niet meer toestaan. Het gebruik versobert de beleving maar ook jongeren kunnen sneller hulp invoeren bij rellen of vechtpartijen. Dit merken wij ook bij het festival.
- **Fatbikes** is steeds een groter wordend probleem in de straat en bij festivals. Mensen voelen zich onveilig. Een gemaakte opmerking over gevaarlijk gedrag mondt vaak uit in bedreigingen of fysiek geweld. Vaak heb je nooit te maken met een persoon op een fatbike maar meerdere jongeren die elkaar snel weten te bereiken. Het kabinet is van plan in **2027** een helmplicht voor minderjarigen (tot 18) in te voeren op fatbikes/e-bikes/LEV's. Dat zou mogelijk een goede oplossing zijn mits het kan worden gehandhaafd.
- **Bedrijven en ondernemers:** het gedrag, liever werkethiek, van ongeveer 25% van de jongeren op de werkvloer is voor veel ondernemers in de uitgaanswereld een frustratie. Zij laten zich moeizaam leiden, melden zich vaak op het allerlaatste moment af en willen het liefst werken op momenten dat het hen uitkomt. De ondernemers daarentegen zien de minimumjeugdlonen in 4 jaar met 43% stijgen en de pensioenlasten nemen toe door de toelating vanaf 18 jaar. Mede door social media hoppen jongeren veel vaker van baan en lijken weinig betrokkenheid te

hebben. Ook binnen mijn bedrijven is het aantal aan- en afmeldingen nog nooit zo groot geweest als in 2024 en 2025. Het hebben van rechten overspeelt het hebben van verplichtingen jegens de werkgever. Het is absoluut noodzakelijk om de stijging van het minimumjeugdloon te stoppen! Waar ik drie jaar geleden nog kon werken met een gemiddelde kostprijs van € 13,50 per uur zit ik nu op € 20,- De jongeren hebben daardoor geen gebrek aan geldmiddelen en kunnen zich dure uitgaven permitteren (tot overlast of frustratie voor anderen)

Kijkwijzer 16+ (bioscopen): normverwarring veroorzaakt conflict

- **Feit:** onder 16 **geen toegang** tot 16+ bioscoopfilms, ook niet met volwassene (WvSr **art. 240a**, toegelicht door NICAM/Kijkwijzer).
- **Praktijk:** Ouders en jeugd ervaren “16” vaak als adviesleeftijd. Ook snappen zij niet dat de bioscoop een 16-jaar regel hanteert terwijl op televisie en op streamingskanalen alles voorhanden is. Je kunt stellen dat een dergelijke regelgeving niet meer van deze tijd is zeker door de grote hoeveelheid content die heden ten dage beschikbaar is. Veel ouders geven bij de kassa van de bioscoop aan dat zij zelf wel kunnen bepalen of een film wel of niet geschikt is voor hun kinderen. Een medewerker moet echter de toegang verbieden op basis van deze regelgeving. Dit leidt tot vele discussies in de bioscoop, de frustraties worden hoog en dat leidt met grote regelmaat tot scheldpartijen, bedreigingen en zelfs tot agressie tegen de medewerker. In Engeland dragen bioscoopmedewerkers bodycams om dit gedrag als bewijs te kunnen aanvoeren richting politie of justitie bij escalatie. Niet alleen ouders hebben moeite met deze regelgeving. Jongeren kopen vooraf online kaartjes en willen daarom toegang tot de bioscoopzaal. Eenmaal binnen willen ze niet meer vertrekken en zorgen voor veel overlast in de bioscoop.

De gezamenlijke brancheverenigingen van bioscopen en filmtheaters, filmdistributeurs en filmproducenten) trachten nu om in samenwerking met het Nicam te komen tot een juiste oplossing: Laat 14-en 15 jarigen toe onder begeleiding van de ouder(s) of een andere volwassene onder strikte voorwaarden.

- **Context:** parental guidance voor 16 is eerder afgeschaft (2012). [Officiële Bekendmakingen](#)

Wat ik vraag van de Commissie:

1. **Verken juridisch een pilot:** 14–15 jaar toegang tot 16+ **alleen onder begeleiding** van ouder/voogd of **begeleider ≥ 25** , met strikte randvoorwaarden en evaluatie. (Herbezinning, ondanks afschaffing in 2012.)
2. **Stop (voorlopig) de stijging van de minimumjeugdlonen** zodat jongeren meer waarde gaan geven aan hun bijbaan die nodig is om leuke dingen te kunnen doen naast hun studie.
3. **Zorg dat fatbike-maatregelen handhaafbaar worden** en tijdig gecommuniceerd richting scholen/ouders/gemeenten (route naar 2027).

In de hoorzitting geef ik graag een uitgebreide toelichting.

Albert Jan Vos